

KULTTUURI

Soile Isokoski ja
Anna-Kristiina Kaappola
nousevat ensi kertaa
Savonlinnan oopperalavalle

Soile Isokoski, Hans Graf ja Anna-Kristiina Kaappola suhtautuvat luottavaisesti Taikahuilun ensi-iltaan.

Taikahuilu palaa uusiutuneena

Oopperan tämän kesän kolme esitystä myytiin loppuun jo keväällä

Savonlinna
Tapani Länsiö

Mozartin *Taikahuilu*-ooppera ei seitsemäntoista vuoden jälkeen väistynyt kuin kahdeksi kesäksi palatakseen jälleen Savonlinnan oopperajuhlien ohjelmistoon. Tänä kesänä on kenraaliharjoituksen lisäksi luvassa kolme, ensi kesänä neljä esitystä.

Savonlinnassa *Taikahuilulla* on maine eräänlaisena takuuvarmana kassamagneettina, mitä seikkaa ei liene väheksytty utta ohjelmistoa suunniteltaessa. Puhumalla rahasta on helppo vaientaa jotain uutta juhlille kaipaavien toiveet. Ja vielä: *Taikahuilun* etevyyttä oopperana mitenkään vähättelevän täytyy olla hyvin ennakokuluuton ja raikas ajattelija.

Jos **August Everdingin** ohjaus ei tänäkään kesänä poikkea siitä mitä se on aina ollut, oopperan miehitys on varsin nuorekas ja lähes kotimainen. Vain **Osceola Davies** edustaa ulkomaista väriä laulaessaan kahdesti Yön kuningattaren osan.

Oopperajohtaja **Jorma Hynninen** on mielissään siitä, että hän voi tämän kesän *Taikahuilussa*

esitellä kokemuksen rinnalla vain vähän tai ei lainkaan aikaisemmin juhlilla esiintyneitä laulajia. Kokemusta edustavat ainakin Hynninen itse Kaitsijapappina sekä **Matti Salminen** ja **Jaakko Ryhänen** Sarastrona.

Niin Daviesin kanssa vuorotteleva **Anna-Kristiina Kaappola** kuin Paminan osan laulava **Soile Isokoskikin** esiintyvät *Taikahuilun* ensi-illassa lauantaina virallisesti ensimmäistä kertaa Olavinlinnan oopperalavalla. Kaappola on tosin laulanut aiempina kesinä Oopperajuhlakuorossa. Varsin tunnettu kapellimestari **Hans Graf** ei hankkiaan ole ennen johtanut Savonlinnan oopperajuhlilla.

Kolmikko tuntuu tyytyväiseltä Olavinlinnan olosuhteisiin. Niin Isokoski kuin Kaappolakin kokivat lavan yllättävän helpoksi paikaksi laulaa ja saada ääni kantaan. "Yleisön läsnäolo kenraaliharjoituksessa aiheutti sointiin aluksi yllätyksiäkin, mutta niihin tottui nopeasti. Onneksi hyvissä ajoin ennen ensi-iltaa", Isokoski huoahtaa.

Ensi-iltaansa valmistautuvat laulajattaret tuntuvat kovin vähän huolestuvan mahdollisen onnistu-

misen tai epäonnistumisen seurauksista. "Emme elä enää aikoja, jolloin ura, menestyminen tai menehtyminen olisivat kiinni yhdestä tai kahdestakaan esiintymisestä. Paljon tärkeämpää kuin karriäärin miettiminen on tehdä työnsä niin hyvin kuin osaa. Ehkä tosi töppäys voisi tuoda odottamatonta sympatiaakin", tuumii Anna-Kristiina Kaappola.

Kaappola on hyvin tietoinen siitä, että Yön kuningattaren rooli on paljolti ne kaksi aariaa, jotka kaikki tuntevat ja joita odotetaan. Tästä huolimatta hän haluaa rooliin muutakin sisältöä. "Minulle Yön kuningatar ei ole vain paha ja ilkeä nainen. Hän on pikemminkin tyttärensä menettänyt äiti, joka ei kaihda keinoja tämän saapumiseksi takaisin. Eihän hänellä ole enää mitään menetettävää."

Soile Isokosken
Pamina
on erilainen

Kaappola iloitsee siitä, että hän on saanut laulaa Yön kuningattarta myös Estonia teatterissa. "Se

luo varmuutta, ennen jännittävää ensi-iltaa".

Soile Isokoski tunnetaan lähinnä suurenmoisena lied-laulajana, oratorioiden ja orkestereiden solistina. Vaikka hän on tehnyt paljon myös oopperaa, hän oli rankan kevään jälkeen hiukan huolestunutkin pärjäämisestään oopperalavalla Savonlinnassa. "Työnteko täällä veti kuitenkin heti mukaansa", Isokoski toteaa helpottuneena ja alkaa sydämellisen vuolaasti kehua harjoitusten ilmapiiriä. Jokainen tuntuu lavalla innoittuvan ja innostavan myös toisia antamaan parhaansa. Yhteisen tekemisen tunne on täällä aivan valtava."

"Minun on sanottu olevan erilainen Pamina kuin yleensä. Minulle Pamina on kuin kuka tahansa lapsi, joka rakastaa äitiään, Yön kuningattarta, ja isäänsä Sarastrona. Tätä lasta hämmentää vanhempien raastava riita", Isokoski kuvailee tuntojaan.

Eräs innoittavan ilmapiirin luoja lienee kapellimestari Hans Graf, joka säestää teräviä huomioitaan mitä hersyvimmällä naurulla. "En tietenkään ole kaikesta samaa mieltä esimerkiksi

ohjaajan kanssa, mutta ilman joustamista näemme valmiin produktion sijasta vain poistuvia tähtiä", Graf naureskelee.

Yleensä sisätiloissa oopperaa tekevä, mutta myös Orangen musiikkijuhlilla kymmenelletuhannelle katsojalle esiintynyt Graf pitää Olavinlinnaa orkesterin kannalta vähintäänkin oivallisenä: "Täällä voi tehdä Wagneria tai Rikhard Straussinkin oopperoita. Orkesteri voi soittaa reilusti, ilman että sen tarvitsee kaiken aikaa pelätä laulajien tukahtumista voimansa alle. Soittaminen on siten soittajillekin hauskaa, mikä on mielestäni tärkeää esityksen onnistumisen kannalta."

Taikahuilun musiikki
on kevyttä,
mutta vakavaa

Ehkä puolensataa *Taikahuilua* johtanut Salzburgin Mozarteum-orkesterin ylikapellimestari Hans Graf pitää *Taikahuilua* Mozartin vaikeimpana oopperana. "Sen musiikki on kevyttä, mutta vakavaa. Yön kuningattarta lukuunottamatta siinä ei juurikaan ole loistoa ja briljanssia, ainoastaan

suurenmoista musiikkia. Taikahuilun tekeminen on kuin leipoisi leipää, josta pitää tulla herkullista vain jauhon ja veden avulla."

Taikahuilu esitetään Olavinlinnassa saksan sijasta suomeksi.

"Taikahuilu on kansanooppera. Sen voi ja se ehkä tuleekin esittää yleisölle tutulla kielellä", toteaa Hans Graf. Olen aistivani hänen äänessään pientä alistumista.

"Saksan kieli on kuitenkin lyhyempää kuin suomen kieli", toteaa Kaappola. "Tämä tekee käännetyn tekstin laulamisen joskus hyvinkin mutkikkaaksi. Siksi oopperasta voivat myös kadota jotkut Mozartin musiikille ominaiset sävyt ja hienoudet."

Soile Isokosken näkemys on käytännönläheinen. "Monet ihmiset huomaavat, ettei ooppera olekaan heille liian hienoa, kun he kuulevat sitä omalla kielellään ja ymmärtävät ainakin osan myös laulesta tekstistä."

Taikahuilun paluu riemastuttaa monia; tämän vuoden Savonlinnan oopperajuhlien *Taikahuilu*-esitykset myytiin loppuun jo keväällä.

■ *Taikahuilun* ensi-ilta on tänään Savonlinnassa.